

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-289/15-A

**Název právnické osoby
vykonávající činnost
školy:** **Základní škola, Praha 2, Jana Masaryka 21**

Sídlo: **Jana Masaryka 21/400, 120 00 Praha 2**

E-mail právnické osoby: **skola@zsjm.cz**

IČO: **47 610 859**

Identifikátor: **600 035 581**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Ivou Vláškovou, ředitelkou školy**

Zřizovatel: **Městská část Praha 2
nám. Míru 20/600, 120 39 Praha 2**

Místo inspekční činnosti: **Jana Masaryka 21/400, 120 00 Praha 2**

Termín inspekční činnosti: **16. až 18. února 2015**

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Charakteristika

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školního klubu (dále „ŠK“) v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola poskytuje vzdělání v přípravné třídě podle Školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) s motivačním názvem *Studánka dětem* a v 1. až 9. ročníku podle ŠVP *Studánka – studium a noví kamarádi*. ŠVP zároveň zahrnuje filozofii školy podporující zdraví, klade důraz na výchovu ke zdravému životnímu stylu a na zdravé mezilidské vztahy. Škola je zapojena do projektu Státního zdravotního ústavu *Škola podporující zdraví*, který rozvíjí respekt k přirozeným potřebám jedince, podporuje komunikaci a spolupráci a klade důraz na rozvoj životních kompetencí všech členů školního společenství. V 10 třídách se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 175 žáků. Jako první cizí jazyk je vyučována angličtina, od 6. ročníku se žáci jako druhý cizí jazyk učí němčinu.

Zájmové vzdělávání ve ŠD a ŠK se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Všechna tři oddělení ŠD i ŠK pro svou činnost využívají vlastní prostory.

Školní stravování žáků a zaměstnanců zajišťuje školní jídelna Střediska praktické výuky společného stravování ve vedlejší budově.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitelka školy vytvořila koncepci rozvoje školy. Jasně stanovené cíle a priority jsou reálné a směřují ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Hlavní prioritou vedení školy je vytvářet pozitivní pracovní klima, uplatňovat partnerský přístup k pedagogům i žákům, což se daří. V souvislosti s dlouhodobou účastí na projektu Státního zdravotního ústavu „*Škola podporující zdraví*“ provádí škola pravidelnou autoevaluaci naplňování stanovených cílů a priorit. Zjištění jsou podkladem pro další plánování. Ředitelka delegovala některé své kompetence na další pedagogické pracovníky (zástupkyně, vedoucí vychovatelku) a další zaměstnance. Rozvržení pravomocí mezi vedoucí pracovníky, které vzniklo nevyhnutelností převzetí funkce výchovné poradkyně a metodičky prevence zástupkyní ředitelky, není rovnoměrné.

Ředitelka školy má vypracovaný plán kontrol, hospitační činnost však není prováděna systematicky a její využití jako jeden z nástrojů kontroly proto není dostatečně efektivní. Selhání kontrolních mechanismů se projevilo zejména v neplnění vzdělávání některých předmětů v souladu se ŠVP (viz další zjištění). Pedagogická rada se zabývá především organizačními záležitostmi a výsledky vzdělávání žáků pouze zaznamenává. Záznamy nedokládají analýzu neúspěchu při vzdělávání žáků nebo metodické otázky vzdělávání.

Personální podmínky

Ředitelka dbá na zajištění vhodných personálních podmínek umožňujících kvalitní plnění cílů ŠVP. Ve škole pracuje 22 pedagogických pracovníků, z nichž 90% splňuje kvalifikační předpoklady. Jedna učitelka a jeden vychovatel školního klubu si kvalifikační předpoklady doplňují. Ze tří asistentek pedagoga nemá potřebnou kvalifikaci jedna. V práci s třídními kolektivy a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) napomáhá pedagogům školní psycholog. Začínajícím a ve škole novým pedagogům pomáhají zkušení uvádějící kolegové, metodické orgány i vedení školy. Odborný růst učitelů ředitelka plánuje a organizuje jejich dalším vzděláváním. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy. Určité riziko představuje skutečnost, že výuka anglického jazyka je na druhém stupni zajišťována jedinou učitelkou.

Materiální a finanční předpoklady

Ředitelka školy cíleně zlepšuje podmínky ke vzdělávání. Škola disponuje dvěma učebnami vybavenými interaktivní tabulí, počítačovou učebnou, keramickou dílnou, cvičnou

kuchyňkou a školní knihovnou. Všechny odborné učebny jsou při vzdělávání žáků vhodně využívány. Sportovní zázemí školy tvoří menší tělocvična a hřiště ve vnitrobloku, které je využíváno i k aktivní relaxaci žáků o velké přestávce. Škola získává finanční prostředky k dalšímu rozvoji materiálně technických podmínek k realizaci ŠVP.

Zřizovatel školy podporuje při zajištění asistentů pedagoga a školního psychologa. Ve sledovaném období škola zajistila finanční prostředky z Evropských strukturálních fondů (spolupráce se školou v Portugalsku), grantů MHMP, sponzorských darů a doplňkové činnosti.

Podmínky k realizaci ŠVP jsou na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání probíhá v pozitivní a podnětné atmosféře. Učitelé dbají na srozumitelné seznámení s cílem hodiny a úvodní motivaci, ověřují si pochopení zadání úkolů, na jejich plnění poskytují všem dostatek času. Žáci aktivně reagují na pokyny vyučujících, většinou respektují dohodnutá třídní pravidla a při opakování učiva úspěšně prokazují získané znalosti. Komunikace mezi žáky a pedagogy probíhala spontánně a klidně, žáci se nebáli zeptat nebo si říci o pomoc s obtížným úkolem, což svědčí o dobrých vztazích mezi nimi.

Vzdělávání dětí v **přípravné třídě** zajišťuje společně s učitelkou asistentka pedagoga. Z průběhu sledovaných činností bylo zřejmé, že děti jsou v prostředí školy dobře zorientované. Děti si realizovanou činností osvojovaly především kompetence sociální, pracovní a komunikační. Při hodnocení aktivity dětí se učitelka několikrát zaměřila na nedostatky v činnosti dítěte, což nebylo pro další činnost motivační. Učitelka tak plně nevyužila možnost práce s chybou.

Efektivnost vzdělávání učitelé na **prvním stupni** podporují častou průběžnou pozitivní motivací a názorností. Výuka v hodinách sestávala z úseků vedených frontálně a z momentů vhodně doplněných skupinovou nebo individuální prací žáků. Pro podporu vzájemného obohacování a posílení sociálních vazeb byla v hodinách úspěšně zařazena skupinová práce. Její průběh svědčí o pravidelném využívání. Dynamický průběh hodin zajišťuje aktivní přístup žáků k probíhající činnosti a stálou soustředěnost. Při výuce v první třídě učitelka vhodně zakomponovala zážitky z návštěvy knihovny v tomtéž dni. Žáci tak dostali prostor pro dostatečné prožití aktivity, vyjádření vlastních dojmů a pocitů. Výuka je vedena věcně a odborně správně. Učitelky poskytují dětem dostatečný čas pro vlastní vyjádření a obhájení vlastního názoru, vytvářejí podmínky pro diskuzi nad zadaným úkolem. Vzdělávání žáků se SVP podporuje asistentka pedagoga, její působení je vzhledem k zajišťování individuálních potřeb žáků přínosné. V závěru hodin jsou žáci vedeni k vzájemnému hodnocení, které vhodně vede žáky k sebereflexi při jejich vzdělávání.

Učitelé na **druhém stupni** navazují na metody a formy práce vyučujících prvního stupně. Při různých činnostech si žáci upevňují všechny klíčové kompetence, učitelům se daří rozvíjet jejich schopnost spolupráce, samostatnost a schopnost argumentace. Žáky často motivují problémovými úlohami nejen na začátku hodiny, ale i průběžně. Při výuce, kdy hlavním cílem bylo, aby si žáci osvojili maximální rozsah poznatků, byla vhodně využita frontální výuka. Tuto formu výuky učitelé využívají zejména při vysvětlování nebo řízeném rozhovoru a práci s textem. Pro zpestření výuky jsou zařazovány aktivizující metody. Moderní didaktické pomůcky byly využity ve výuce pouze v jediném případě, kdy učitelka přiblížila historickou událost vypravováním efektivně a pozoruhodně kombinovaným s prací se speciálním softwarem. Škole se daří u žáků rozvíjet finanční gramotnost. Žáci se při činnostech s fiktivními rozpočty domácností učí sestavit, srovnávat

a hodnotit různé typy rozpočtů, poznávat jejich odlišnosti, smysl úspor a investic i význam různých souvisejících pojmů z oblasti finančnictví. Čtenářské dovednosti si žáci rozvíjejí hlavně v hodině literární výchovy, v komunitním kruhu pracují s uměleckým textem, naslouchají mu, vyhledávají neznámá slova a vysvětlují je, odhadují pokračování příběhu. Vzdělávání anglického jazyka probíhalo se silným důrazem na správnost gramatické struktury, méně na rozvoj komunikačních dovedností v cizím jazyce. V závěru sledovaných hodin učitelé vhodně s cílem motivace k dalšímu vzdělávání zařazovali shrnutí učiva nebo prostor pro pozitivní závěrečnou zpětnou vazbu. Žákům se SVP učitelé při výuce poskytovali individuální podporu, ale jen někteří rozlišovali nároky a požadavky podle schopností a možností žáků.

Průběh vzdělávání je na požadované úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání

Škola využívá k zjišťování výsledků vzdělávání vlastní nástroje (písemné práce, zkoušení, práce v projektech, analýza klasifikace za jednotlivá klasifikační období) a pravidelně také externí evaluační nástroje. V externím testování dosahují žáci 6. a 9. ročníku výsledků, které odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů a hodnocení. Ve školním roce 2013/2014 byli žáci 9. ročníku výrazně nadprůměrní v matematice, v letošním školním roce dosáhli v matematice lepších výsledků žáci 6. ročníku.

O účinnosti průběhu vzdělávání vypovídá hodnocení celkových výsledků vzdělávání žáků - ve školním roce 2013/2014 prospělo 97 % žáků, z toho s vyznamenáním 57 % a neprospěli dva žáci. Pedagogové důsledně sledují školní docházku, neomluvené hodiny tvoří nevýznamnou část (2%) celkové absence a vyskytují se u několika jedinců. Uváživě přistupují k udělování výchovných opatření a snížených známek z chování. Pravidelně využívají také pozitivní motivaci ke vzdělávání udělováním pochval.

Škole se daří dobře adaptovat žáky 1. ročníku do vzdělávání, a to i díky práci v přípravné třídě a dalším aktivitám (dny otevřených dveří, návštěvy budoucích prvňáčků v první třídě, kde je učitelky seznamují se školní prací, schůzky s rodiči). Přejít žáků z 1. na 2. stupeň není provázen větším zhoršením prospěchu, několik si jej i zlepšilo. Škola vzdělává větší počet žáků – cizinců s jazykovým znevýhodněním, zde se jí daří efektivní adaptace na změnu prostředí a jejich zapojení do vzdělávání.

Učitelé mají zpětnou vazbu o účinnosti vzdělávání také z úspěchů žáků v olympiádách a soutěžích.

Poradenské služby

Škola realizuje pravidelnou spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Zástupkyně ředitelky a výchovná poradkyně v jedné osobě vede evidenci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a informace z vyšetření speciálních vzdělávacích potřeb těchto žáků předává vyučujícím, pro integrované žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací plány, které jsou pravidelně aktualizovány. Chybí však metodické vedení pedagogických pracovníků při integraci žáků se SVP. To se projevilo zejména tím, že ne všichni vyučující dodržují u žáků se SVP doporučení poradenských zařízení (diferenciace při zadávání písemných úkolů, krácení diktátů, preference ústního ověřování vědomostí). Metodická sdružení a předmětové komise se zkušenostmi při vzdělávání žáků se SVP a jejich problémy nezabývají.

Ve škole pracuje již čtvrtým rokem školní psycholog. Jeho práce se pozitivně odráží v práci s třídními kolektivy i s jednotlivými žáky a jejich rodiči. Školní psycholog je významným článkem při utváření pozitivního klimatu ve škole. Pro zapojení samotného

žáka a jeho zákonných zástupců k předcházení nepřiměřeného chování škola účelně využila Individuální výchovný plán, který je pravidelně vyhodnocován a aktualizován.

Škola má zpracovaný Minimální preventivní program, který prolíná ŠVP. V rámci jeho realizace škola kooperuje se záchrannými složkami, které zajišťují pro školu přednášky. Škola se v uplynulém školním roce zapojila do mezinárodního projektu zaměřeného na zdravý životní styl. V současné době se škola připravuje na navázání projektu v dalším školním roce. Společné aktivity účelně podporují a doplňují realizovaný ŠVP.

Partnerství

Škola účinně spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, které v dostatečné míře obvyklými způsoby informuje. Pro zákonné zástupce jsou pořádány pravidelné třídní schůzky, schůzky třídních důvěrníků, konzultační hodiny kdykoliv dle domluvy, dny otevřených dveří. Škola nabízí rodičům účast na neformálních školních akcích. Je zapojena do projektu „Rodiče vítáni“. Žáci se na chodu školy podílejí prostřednictvím Žakovského parlamentu, vedení školy se jejich náměty zabývá. Ředitelka školy vytváří podmínky také pro spolupráci se školskou radou a poskytuje jí potřebné informace nebo dokumenty pro její rozhodování.

Výsledky vzdělání jsou na požadované úrovni.

Další zjištění

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že Školní řád neobsahoval podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí, práva dětí a žáků, neúplná byla pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Zjištěné nedostatky ředitelka školy v průběhu inspekční činnosti odstranila.

V souvislosti s realizací vzdělávání podle struktury učebnice, nikoliv podle ŠVP, nebylo v předmětu vlastivěda ve školním roce 2013/2014 odučeno učivo ve čtvrtém ročníku z oblasti Člověk a zdraví a v pátém ročníku nebyla odučena část učiva z oblasti Lidé kolem nás (základní lidská práva, demokratické principy, vlastnictví a vznik a základní funkce peněz).

Závěry

a) Silné stránky školy

- ***dobrá adaptace na změnu prostředí a na vzdělávání žáků–cizinců s jazykovým znevýhodněním,***
- ***dlouholetá účast na projektu „Škola podporující zdraví“.***

b) Nedostatky, které byly odstraněny na místě

- ***ve školním řádu byly doplněny podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí, práva dětí a žáků a pravidla hodnocení výsledků vzdělávání byla doplněna o stupeň „nehodnocen“.***

c) Nedostatky, které nebyly odstraněny na místě

- ***škola nedodržela učební osnovy ŠVP. Ve školním roce 2013/2014 nebylo probráno ve 4. ročníku učivo vlastivědy z oblasti Člověk a zdraví***

a v 5. ročníku část učiva z oblasti Lidé kolem nás (lidská práva, demokratické principy, vlastnictví a vznik a funkce peněz).

d) Slabé stránky školy

- *systém kontroly naplňování ŠVP,*
- *nevyváženost delegovaných kompetencí.*

e) Návrhy na zlepšení stavu školy

- *nastavit efektivní kontrolní systém,*
- *realizovat pravidelné hospitace,*
- *rozdělit funkce výchovné poradkyně, metodičky prevence a zástupkyně školy,*
- *projednávat práci se žáky se SVP při předmětových komisích,*
- *zvýšit možnosti sebereflexe žáků při vzdělávání, např. sebehodnocením nebo vzájemným hodnocením žáků.*

f) *Od poslední inspekční činnosti v roce 2008 si škola udržuje standardní úroveň vzdělávání. Ředitelce školy se cíleně daří zlepšovat nejen materiální, ale také personální podmínky. Škola má zkušenosti při vzdělávání žáků-cizinců s odlišným mateřským jazykem.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Zastupitelstva Městské části Praha 2 ze dne 8. 9. 2009, s účinností od 15. 10. 2009 ve znění dodatku č. 5/2014 ze dne 29. 4. 2014
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. 5. 2007, č. j. 10 166/2007-21, s účinností od 1. 9. 2007
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Základní školy, Praha 2, Jana Masaryka 21 ze dne 21. 5. 2012, s účinností 1. 8. 2012
4. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2013 a 30. 9. 2014
5. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2013 a 30. 9. 2014
6. Školní vzdělávací program *Studánka – studium a noví kamarádi*, č. j. 588/2013, platný od 1. 9. 2013
7. Školní vzdělávací program přípravná třída, *Studánka dětem*, platný od 1. 9. 2012
8. Rozvrhy hodin jednotlivých tříd pro školní rok 2014/2015, platné v termínu inspekce
9. Třídni knihy vedené ve školním roce 2013/2014, 2014/2015 k termínu inspekce
10. Školní vzdělávací program pro ŠD *Studánka dětem*, platný od 30. 8. 2007
11. Školní vzdělávací program pro ŠK *Studánka dětem*, platný od 1. 9. 2014
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce v ŠD, školní rok 2014/2015 k termínu inspekce
13. Školní řád, platný od 26. 1. 2012 k termínu inspekce

14. Minimální preventivní program, platný pro školní rok 2014/2015
15. Školní matrika (výběr k termínu inspekce)
16. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekce
17. Kniha úrazů vedená od školního roku 2008/2009 k termínu inspekce
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o odborné kvalifikaci) k termínu inspekční činnosti
19. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2013/2014
21. Žákovské knížky a písemnosti žáků vedené ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (výběr)
22. Rozpočtová opatření pro roky 2012 až 2014
23. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze SR v letech 2012 až 2014
24. Výkazy zisku a ztráty za roky 2012 až 2014
25. Výpisy zápisů z účetnictví školy za roky 2012 až 2014
26. Rozbory nákladů a výnosů za roky 2012 až 2014
27. Vyúčtování hospodaření školy za roky 2012 až 2014
28. Komentáře k hospodaření školy za roky 2012 až 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Martina Landová, školní inspektorka

M. Landová, v.r.

Mgr. Yvona Hrstková, školní inspektorka

Yvona Hrstková, v.r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ivana Černá, v.r.

Mgr. Noëlle Kleinová, přizvaná osoba

Kleinová, v.r.

V Praze 24. března 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Iva Vlášková, ředitelka školy

Vlášková, v.r.

V Praze 25. 3. 2015